

اسپایکا نوعی قالب گچی است که دور تا دور تنه و هر دو ران بیمار را میگیرد. در درمان دررفتگی مادرزادی سر استخوان ران و درمان شکستگی های ران بچه ها استفاده میشود. اگر در کودک زیر 5 سال شکستگی همراه با جابجایی باشد ابتدا شکستگی در اتاق عمل جاننازی و سپس گچ گرفته می شود

در ساعتهای اولیه بعد از عمل ، بیمار نباید چیزی بخورد سپس طبق نظر پزشک مایعات یا شیر مادر یا آمبیوه تازه شروع شود . با شروع حرکات روده و دفع گاز ، رژیم غذایی نرم شامل (سوپ ، مایعات و ...) با فیبر بالا و میوه و سبزی برای پیشگیری از یبوست و دل پیچه های شکمی با حجم کم و دفعات زیاد داده شود .

1. معمولاً بعد از 24 الی 48 ساعت بعد از گچ گیری گچ مرطوب است در این مدت بهتر است گچ در معرض هوا باشد و از پوشاندن آن خودداری نمائید.
2. همیشه از یک زیر پیراهن (به گونه ای که سینه را پوشانده و بین ران ها بسته شود) و جوراب (تا زانو ها) استفاده کرده تا از تماس مستقیم نوارهایی که برای پوشاندن سینه و ساق استفاده شده ، با پوست جلوگیری شود .
3. در فواصل منظم حداقل هر 2 الی 3 بار در روز ، زیر نوارها و لباس ها را از نظر قرمزی کنترل کنید .
4. پوست زیر نوارها را روزی یکبار جهت تحریک جریان خون ماساژ دهید . عموماً از مصرف لوسیون و پودر خودداری شود چون باعث تحریک پوست می شود .
5. جهت جلوگیری از فرو رفتن تکه های غذا و یا اسباب بازی های کوچک در زیر گچ از پوشاندن لباس روی گچ استفاده شود
6. تغذیه شیرخواران کوچک باید در وضعیت طاقباز و در حالی که در سطح بالا قرار گرفته باشد و ران ها و ساق ها با بالش حمایت شده است تغذیه نموده و یا میتوانند کودک را بغل کرده و تغذیه نمایند

7. از فرو کردن اجسام تیز به داخل قالب گچی خودداری کنید زیرا باعث خراشیدگی پوست شده و در زیر قالب گچی ایجاد زخم می نماید

8. چند روز تا چند هفته بعد از گچ گیری ، برای حفظ دامنه حرکتی و خون رسانی بهتر ، لازم است بیمار انگشتان پای خود را خم و راست کند و این کار را 3-4 بار در روز انجام دهد

9. روزانه فرزندتان را با یک اسفنج حمام کنید و مراقب باشید که گچ خیس و مرطوب نشود . اگر گچ مرطوب شود ، در معرض هوا قرار دادن آن زمانی که کودک خواب است میتواند در خشک کردن آن موثر باشد

10. کودک به آرامی از این پهلو به آن پهلو شود و جهت حمایت از بالش استفاده کنید و در هنگام تغییر وضعیت دادن ، نباید از میله اتصال ران ها برای کمک به حرکت مورد استفاده قرار گیرد زیرا ممکن است میله بشکند و سبب گسیختگی در گچ شود . برای حرکت و جابجایی کودک را به آرامی و به طور یکنواخت به سمت کنار بستر کشانده و برای حمایت از قالب گچ ، بالشهای را در سمت دیگر قرار دهید . بدن بیمار را به طور یکپارچه باید چرخاند و او را در وضعیت راحت قرار داد . دو نفر در سمت مقابل بستر قرار می گیرند تا زمانی که بیمار می غلظد از گچ حمایت کنند نفر سوم به غلظاندن مددجو از پشت کمک می نماید و بالش ها را به شکل مناسب قرار می دهد

11. در صورتیکه گچ از ناحیه ای ترک برداشت باید برای ترمیم آن به پزشک مراجعه کنید

12. باید مراقب باشید تا لبه های گچ در پشت کمر بچه ، پوست وی را زخمی نکند برای این منظور وقتی بچه در حالت درازکش به پشت است باید یک پتوی چند لایه زیر ساق های بیمار گذاشته شود تا کمی بالاتر آمده و با این روش فاصله لبه پشتی گچ از پشت تنه کم شود

باید بین لبه گچ و پوست بچه پنبه یا پارچه نخی نرم گذاشته شود تا پوست بچه اذیت نشود پوست در تماس با لبه گچ را روزانه از نظر زخم . بررسی کرده و با انگشتان ماساژ دهید . اگر مناطق قرمز روی مهره یا روی پاشنه ظاهر شد فرزند شما باید روی شکم برای مدت طولانی تری بماند

13. جهت جلوگیری از آلودگی گچ با ادرار و مدفوع قبل از هر بار دفع ، پلاستیک خشک و تمیز زیر محل مخصوص قالب گچی قرار دهید و لبه های آن را به سمت بیرون برگردانید و نواحی که با مواد دفعی آلوده شده با یک پارچه تمیز آغشته به مواد پاک کننده آن نواحی را تمیز نگهدارید

14. بیمار را در روی بالش هر 4-3 ساعت در طول شبانه روز از پهلویی به پهلوئی دیگر بچرخانید و نیز روی شکم بخوابانید . بالاتنه بیمار بالا باشد زیرا این وضعیت به قرار گیری بهتر لگن رو به پایین در گچ کمک کرده و باعث می شود که نیروی جاذبه ادرار و مدفوع را از گچ خارج نماید .

15. بهتر است یک بالش یا حوله زیر مچ پای کودک قرار دهید تا روی پاشنه فشار وارد نشود

16. احساس حبس شدن در فضای تنگ و بسته باعث اضطراب کودک می شود که با حمایت می توانید به او آرامش دهید

17. به دلیل وجود سلول های پوستی مرده ، پوست خشک و پوسته پوسته می شود و سریعاً زخم می شود پس آن را نخارانید . پوست به آرامی شسته و با محلول های نرم کننده مرطوب کنید

18. جهت تامین سلامت پوست باید مکرراً وضعیت پوست را در نقاط فشاری (پاشنه ، خاجی ، شانه ها و ...) کنترل کنید

19. زیر لبه های گچ را در طول 24 ساعت از نظر قرمزی و تاول مناطق باز شده یا ترشح ادرار کنترل کنید

20. گچ را از نظر ترک خوردگی ، تورفتگی و گود شدگی و نرم شدگی بررسی نمایید

21. از الکل در مناطقی که تاول زده یا روی هر برشی که روی پوست است استفاده نکنید

مراقبتها در گچ قالب تنه (اسپایکا)

تهیه و تنظیم: سوپروایزر آموزش سلامت

تحصیلات: کارشناس پرستاری

منبع: برونر سودارت 2018

تاریخ تهیه: دیماه 1400

BAREKAT-C -PAM

واحد آموزش سلامت

❖ پس از گذشت مدت زمان لازم قالب گچی با اره بریده شده و برداشته می شود در هنگام باز شدن به دلیل احساس ارتعاش و فشار، به بیمار این اطمینان را دهید که صدمه ای به پوست وارد نمی شود پس از باز کردن پوست را با آب و صابون شسته و با روغن زیتون چرب کرده و ماساژ دهید سپس با اجازه پزشک فعالیتهای روزمره را طبق برنامه به حد عادی برسانید

➤ بعد از خروج گچ بیمار نیاز به فیزیوتراپی ندارد.

نباید مانع راه رفتن کودک شوید و یا برعکس کودک را تشویق به راه رفتن کنید. پس از برداشتن گچ فعالیت های عضو و اعمال وزن روی آن را به تدریج شروع کنید و هر موقع که بچه خودش احساس کرد که توانایی راه رفتن دارد بلند شده و راه برود کودک تا چند هفته و حتی تا چند ماه ممکن است موقع راه رفتن کمی لنگش داشته باشد نباید از این موضوع نگران باشید. لنگیدن بیمار به تدریج خوب می شود
کودک را تشویق کنید تا زانوهای خود را خم و راست کند. بچه تا مدتی برای راه رفتن از دو عصای زیر بغل استفاده کند ولی پس از گذشت 3-1 هفته بر حسب شدت شکستگی و سن بچه معمولاً میتواند بدون عصا راه برود.

دارو: داروها را طبق نظر پزشک و در فواصل زمانی معین مصرف کنید

جهت تسکین درد در چند روز اول از ضددردهای خوراکی استفاده کنید ولی در صورت بروز درد غیر قالب کنترل به پزشک مراجعه کنید.

علائم هشدار:

در صورت بروز هر گونه قرمزی، تورم، حساسیت و یا ترشح چرکی از محل زخم و یا بروز

تب، درد شدید، شکستگی گچ و بیقراری کودک سریعاً به پزشک مراجعه کنید

وقتی می خواهید فرزندتان را روی لگن بگذارید، سر و شانه های او را با بالش بلند کنید و یک پوشک پارچه ای یا حوله تا شده روی لبه پشتی لگن قرار دهید. این روش به جلوگیری از نفوذ ادرار به عقب یا درون قالب گچ کمک می کند.

در روش گچ گیری اسپایکا ممکن است والدین کودک در عکس ران متوجه شوند که استخوان ها درست جا نیفتاده و در کنار هم قرار نگرفته اند. این مسئله طبیعی است و نباید نگران باشید. روی هم افتادن دو قطعه شکسته تا حدود دو سانتیمتر و حتی کمی کج جوش خوردن قطعات شکسته شده مانعی ندارد و در آینده مشکلی برای بیمار ایجاد نمیکند.

کج جوش خوردن ران بتدریج و با گذشت چند ماه تا چند سال خودبخود برطرف و بوسیله بدن تصحیح می شود کوتاهی بوجود آمده نیز بعد از گذشت چند ماه تا چند سال به علت رشد بیشتر استخوان شکسته شده نسبت به استخوان طرف مقابل، به وسیله خود بدن تصحیح می شود

در صورتی که کوتاهی و کج بودن قطعات از حدی بیشتر باشد پزشک آن را اصلاح میکند. در این مورد تشخیص حد قابل قبول با پزشک است

محل زخم جراحی را باید تمیز و خشک نگهدارید و معمولاً گچ پس از 3 الی 6 هفته برداشته می شود در صورتیکه بیمار با روش جراحی درمان شده، پانسمان زخم

معمولاً تا یک هفته انجام شده و بخیه ها بعد از 10 روز خارج می شوند. پانسمان را به روش استریل و در فاصله زمانی توصیه شده از طرف پزشک تعویض کنید